

Lehdistötiedote

Luxemburg, 17. tammikuuta 2022

EU:n myötävaikutus yritysten energiatehokkuuteen on epäselvää

Euroopan tilintarkastustuomioistuin vaatii tänään julkaisemassaan erityiskertomuksessa selvyyttä siihen, miten EU:n varoilla edistetään yritysten energiatehokkuutta. Tarkastajien johtopäätös on, että EU:n rahoitusta ei ole kytketty riittävällä tavalla yritysten tarpeisiin. Lisäksi rahoituksen odotetut tulokset, joiden toteutumista on tosin mahdotonta määrittää tämänhetkisen seurantakehyksen avulla, auttavat todennäköisesti vain vaatimattomasti EU:n energiatehokkuustavoitteiden saavuttamisessa. Tarkastajat havaitsivat viitteitä muun muassa siitä, että jotkin hankkeet olisivat menestyneet ilman julkista tukeakin.

EU:n tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä, ja energiatehokkuus on tärkeä osa tätä pyrkimystä. Tavoitteen saavuttaminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä, ja yrityksillä on tässä merkittävä osuutensa. Niinpä sen lisäksi, että jäsenvaltiot on toteuttaneet omia toimenpiteitään, EU on vuosina 2014–2020 osoittanut merkittävän määrän rahoitusta yritysten energiatehokkuuden parantamiseen.

Tarkastajat toteavat, että EU:n koheesiopoliittinen tuki, joka on budjetoitu energiatehokkuuteen, on viime vuosina pienentynyt, sillä kun vuonna 2016 määrärahojen kokonaismäärä oli 3,2 miljardia euroa, vuonna 2020 se oli enää 2,4 miljardia euroa. Lisäksi suurin osa menoista on keskittynyt vain muutamaan jäsenvaltioon. Noin kaksi kolmasosaa määrärahoista, jotka osoitettiin yritysten energiatehokkuuteen, meni vain viidelle jäsenvaltiolle (Bulgaria, Italia, Puola, Saksa ja Tšekki).

”Yritysten energiatehokkuutta on parannettava toimialasta riippumatta. Tämä on keskeisen tärkeää, jos EU haluaa saavuttaa tavoitteensa, jonka mukaan päästöjä vähennetään vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Samo Jereb. *”Tähän mennessä on kuitenkin jäänyt epäselväksi, miten EU:n rahoitus on tosiasiallisesti vaikuttanut yritysten energiatehokkuuteen”.*

Kertomuksessa asetetaan kyseenalaiseksi EU:n rahoituksen tuottama todellinen lisäarvo. On selvää, että EU:n avustuksilla on merkitystä, kun yritykset päättävät investoinneista. Useimmissa tapauksissa investoinnit, joille rahoitusta myönnettiin, oli kuitenkin jo suunniteltu. Toisin sanoen monet hankkeet olisivat edenneet ilman EU:n tukeakin. Investoiminen energiatehokkuuteen on

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

yleisesti tehokasta ilman julkista tukeakin, toteavat tarkastajat. On arvioitu, että on halvempaa säästää yksi energiayksikkö kuin maksaa samasta määrästä sähköä (pääasiallinen käytössä oleva energianlähde). Tästä väitteestä on tullut entistäkin perustellumpi sen jälkeen kun energiahinnat ovat viime aikoina nousseet.

EU:n rahoituksen myötävaikutusta kokonaisuutena on vaikea määrittää. Tarkastajat toteavat, että tuloksellisuuden arviointi EU:n tasolla ei ole mahdollista: vaikka kansallisilla viranomaisilla on käytössään indikaattoreita, ne ovat erilaisia eri jäsenvaltioissa ja joskus jopa saman jäsenvaltion eri ohjelmissa.

Koska EU-tasolla ei ole koottuja tietoja, tarkastajat tekivät omat laskelmansa. He arvioivat, että potentiaaliset säästöt, joita yhteisrahoituksen kohteena olevat yritysten hankkeet ovat saaneet aikaan, vastaavat noin 0,3:a prosenttia niistä säästöistä, jotka ovat tarpeen EU:n energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Toisin sanoen EU:n rahoittamat energiatehokkuushankkeet tulevat edistämään EU:n tavoitteiden saavuttamista vain vaatimattomalla tavalla.

Taustaa

Energiatehokkuusdirektiivi on EU:n keskeinen oikeudellinen väline energiatehokkuuden alalla. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä saavuttaakseen kansalliset energiatehokkuustavoitteensa, jotka puolestaan tulevat edistämään EU:n tavoitteiden saavuttamista. Jäsenvaltiot esittävät kansallisissa energiatehokkuuden toimintasuunnitelmissaan toimenpiteitä, joilla tehostetaan energian tarjontaa, siirtoa ja jakelua. Lisäksi suunnitelmiin sisältyy toimenpiteitä, jotka koskevat energian loppukäyttäjiä.

Eryityskertomus 2/2022 *Yritysten energiatehokkuus: Jonkin verran energiansäästöjä mutta puutteita suunnittelussa ja hankevalinnassa* on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu).

Vuonna 2020 tilintarkastustuomioistuin julkaisi kertomukset, jotka koskivat [asuinrakennuksiin liittyviä EU:n energiatehokkuusinvestointeja](#) ja [ekologiseen suunnitteluun ja energiamerkintöihin liittyviä EU:n toimia](#).

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksesta pannaan täytäntöön.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547